

Stosunek do rządu we wrześniu

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 23 stycznia 2019 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

We wrześniu¹ nie zanotowaliśmy znaczących zmian w ocenach działalności rządu. Nieco zwiększyła się polaryzacja ogólnych ocen (minimalnie wzrósł odsetek zarówno zwolenników, jak i przeciwników rządu). Po wyraźnej poprawie w sierpniu, nieco pogorszyły się oceny polityki gospodarczej. Oceny działalności rządu i zadowolenie z osoby premiera pozostają właściwie bez zmian.

POPARCIE DLA RZĄDU

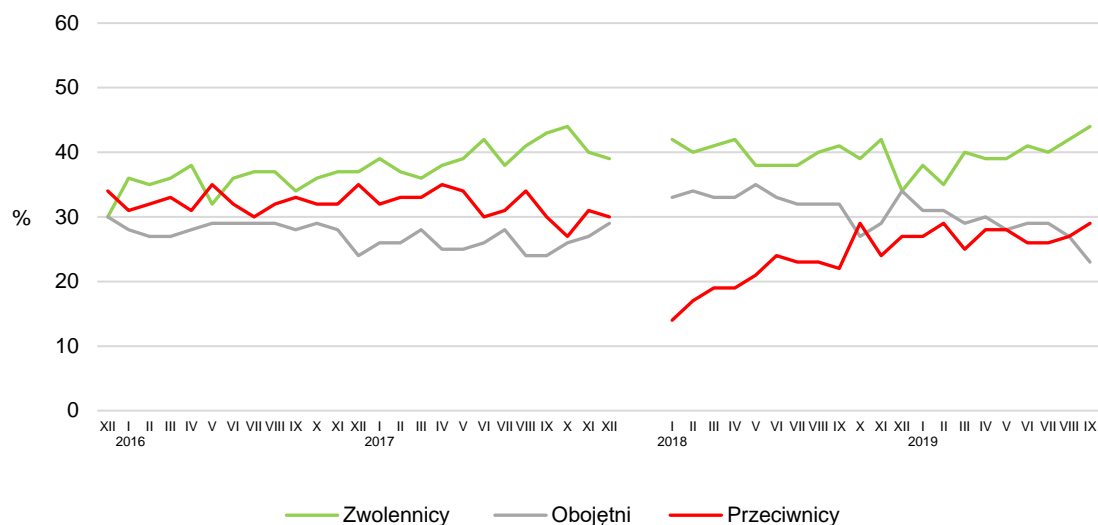
Obecnie do zwolenników rządu zalicza się 44% badanych. To wzrost o 2 punkty procentowe względem badania sierpniowego. Jednocześnie jednak wzrósł także odsetek przeciwników gabinetu Mateusza Morawieckiego – także o 2 punkty procentowe, do poziomu 29%. Zmalała z kolei grupa obojętnych (o 4 punkty, do 23%).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018				2019								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Zwolennicy	41	39	42	34	38	35	40	39	39	41	40	42	44
Przeciwnicy	22	29	24	27	27	29	25	28	28	26	26	27	29
Obojętni	32	27	29	34	31	31	29	30	28	29	29	27	23
Trudno powiedzieć	5	5	5	5	4	5	6	3	5	4	5	4	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (352) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 12–19 września 2019 roku na liczącej 990 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

RYS. 1. Stosunek do rządu

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Wśród podstawowych cech społeczno-demograficznych istotne znaczenie dla stosunku do rządu mają przede wszystkim wiek, wykształcenie oraz wielkość miejscowości zamieszkania (zob. tabelę aneksową 1). Wśród najstarszych respondentów (powyżej 65. roku życia) ponad połowa (57%) określa się jako zwolennicy gabinetu Mateusza Morawieckiego. Wśród badanych w wieku 55-64 lat jest to nawet nieco więcej – 61%. Z kolei wśród najmłodszych badanych (do 24. roku życia) odsetek zwolenników rządu wynosi jedynie 17%. Warto jednak zauważyć, że nie przekłada się to na wyższy niż w innych grupach wiekowych odsetek przeciwników. Około połowy (52%) najmłodszych respondentów deklaruje obojętność wobec rządu.

Zdecydowanie częściej niż inni ankietowani jako przeciwnicy rządu określają się mieszkańcy największych – ponadpółmilionowych – miast (63%). W żadnej innej kategorii wielkości miejscowości przeciwnicy nie dominują nad zwolennikami. Poza mieszkańcami głównych metropolii najbardziej krytyczni są mieszkańcy miejscowości od 100 000 do 499 999 mieszkańców (35% przeciwników wobec 41% zwolenników).

Można także wskazać na zależność stosunku do rządu od poziomu wykształcenia. Im jest ono wyższe, tym częściej badani deklarują niechęć wobec gabinetu Mateusza Morawieckiego.

Znaczący wpływ na stosunek do rządu ma także orientacja światopoglądowa. Odsetek badanych popierających go wyraźnie rośnie wraz z częstością praktyk religijnych: wśród ankietowanych uczestniczących w praktykach religijnych co najmniej raz w tygodniu wynosi 58%, a wśród w ogóle nieuczestniczących – 24%. Poparcie dla rządu wyraża też trzy czwarte (75%) respondentów identyfikujących się z prawicą, 35% deklarujących poglądy centrowe i 11% zwolenników lewicy.

Ma to przełożenie także na deklaracje poparcia dla rządu i preferencje w nadchodzących wyborach parlamentarnych. Za zwolenników rządu Morawieckiego uważa się 88% badanych zamierzających oddać głos na KW Prawo i Sprawiedliwość, 28% popierających KW Polskie Stronnictwo Ludowe i po 7% respondentów planujących głosować na KWW Koalicja Obywatelska lub KW Sojusz Lewicy Demokratycznej.

TABELA 2

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak określił(a)by Pan(i) swój stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego? Czy jest Pan(i) jego:			
	zwolennikiem	przeciwnikiem	czy też Pana(i) stosunek do rządu Mateusza Morawieckiego jest obojętny	Trudno powiedzieć
	w procentach			
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	88	2	8	2
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	7	80	12	1
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	7	78	13	2
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	28	44	29	0
Niezdecydowani, na kogo głosować	27	23	40	9
Niezamierzający głosować	23	25	45	6

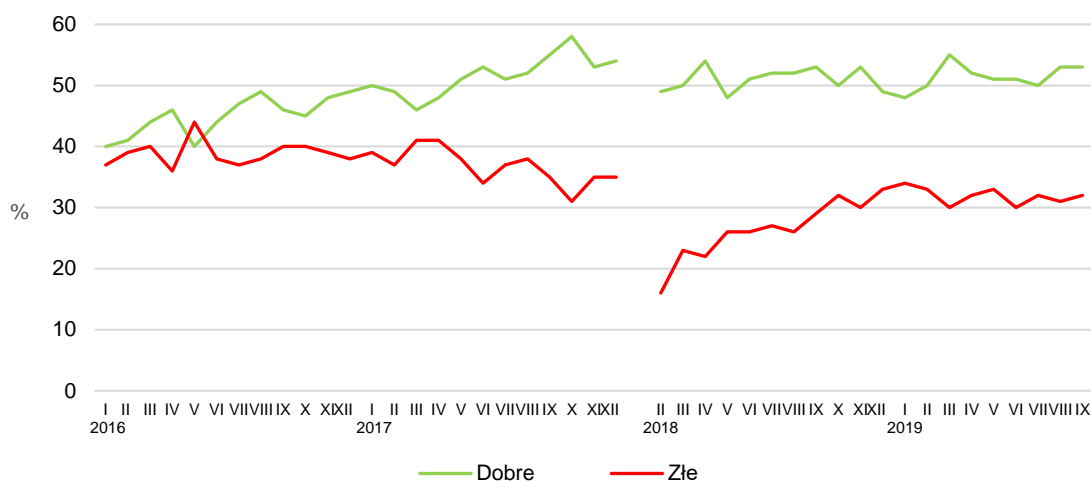
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Oceny działalności rządu pozostały na podobnym poziomie, co w ubiegłym miesiącu. Ponad połowa respondentów (53%) pozytywnie ocenia wyniki działań rządzącego gabinetu, a około jednej trzeciej (32%) – negatywnie. Zdania w tej sprawie nie ma 15% ankietowanych.

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018				2019								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Dobrze	53	50	53	49	48	50	55	52	51	51	50	53	53
Źle	29	32	30	33	34	33	30	32	33	30	32	31	32
Trudno powiedzieć	18	18	17	18	18	17	15	16	16	19	18	16	15

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu

Od stycznia 2016 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominęto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

Podobnie jak w przypadku deklarowanego poparcia dla rządu także oceny jego działalności są zróżnicowane ze względu na wiek badanych (zob. tabelę aneksową 2). Starsi respondenci – powyżej 55. roku życia – częściej niż młodsi dobrze oceniają wyniki działalności rządu. Im młodsi badani, tym częściej wyrażają opinie krytyczne lub twierdzą, że nie potrafią tego ocenić (odsetek odpowiedzi „trudno powiedzieć” wynosi 34% wśród najmłodszych badanych, a jedynie 8% wśród najstarszych).

Wyraźnie częściej niż inni respondenci działania rządu źle oceniają mieszkańcy największych miast: 65% z nich wyraża opinię negatywną, podczas gdy wśród mieszkańców mniejszych miejscowości wyraźnie przeważają oceny pozytywne. Podobnie wyróżniają się także ankietowani posiadający wyższe wykształcenie (51% ocen negatywnych) oraz osiągający miesięcznie dochody o wysokości co najmniej 2500 złotych na osobę w gospodarstwie domowym (również 51% ocen negatywnych). Wśród badanych z wykształceniem średnim lub niższym oraz wśród zarabiających mniej niż 2500 złotych miesięcznie *per capita* zdecydowanie częstsze są pozytywne opinie o wynikach działań rządu.

Z działań gabinetu premiera Morawieckiego zadowoleni są także respondenci regularnie uczestniczący w praktykach religijnych oraz zwolennicy prawicy. Wyniki jego działalności dobrze oceniają niemal wszyscy (94%) ankietowani zamierzający głosować na KW Prawo i Sprawiedliwość. Elektorat KW Polskie Stronnictwo Ludowe jest podzielony: badani ci nieco częściej wyrażają niezadowolenie (49%) niż zadowolenie (42%) z wyników działalności obecnego rządu. Wśród wyborców KKW Koalicja Obywatelska i KW Sojusz Lewicy Demokratycznej dominują oceny negatywne. Z kolei wśród tych badanych, którzy nie wiedzą jeszcze, na kogo zagłosują, albo w ogóle nie zamierzają brać udziału w głosowaniu, odsetki zadowolonych, niezadowolonych i nieposiadających zdania w tej kwestii rozkładają się mniej więcej po równo.

TABELA 4

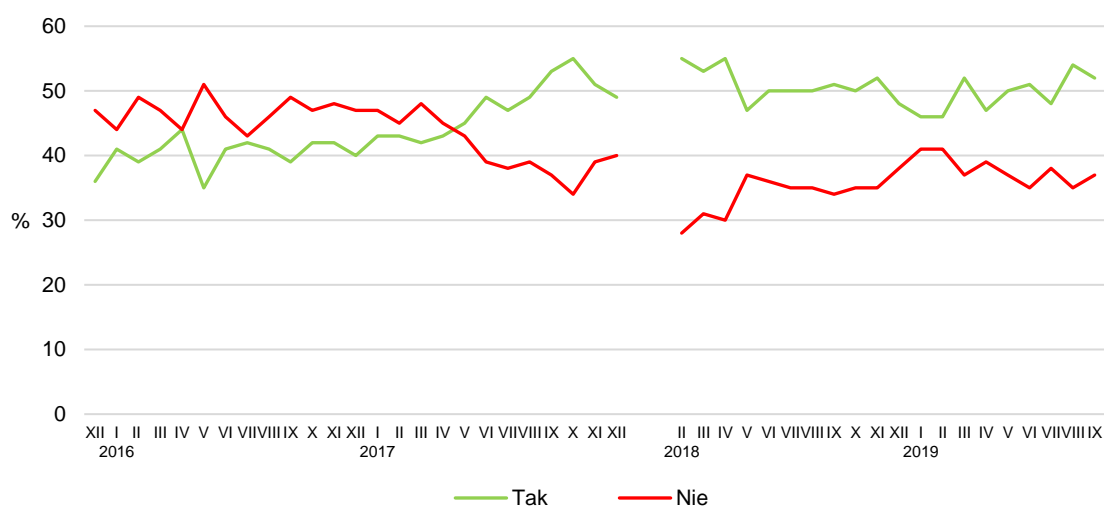
Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	94	2	4
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	13	82	5
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	18	79	3
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	42	49	9
Niezdecydowani, na kogo głosować	33	34	33
Niezamierzający głosować	32	34	35

OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

Po ubiegłomiesięcznej znaczącej poprawie nieco pogorszyły się oceny polityki gospodarczej rządu. Obecnie 52% badanych uważa, że stwarza ona szanse poprawy sytuacji gospodarczej w naszym kraju (spadek o 2 punkty procentowe w stosunku do sierpnia). Przeciwnego zdania jest 37% respondentów (wzrost o 2 punkty).

CBOS

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2018				2019									
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	
	w procentach													
Tak	51	50	52	48	46	46	52	47	50	51	48	54	52	
Nie	34	35	35	38	41	41	37	39	37	35	38	35	37	
Trudno powiedzieć	15	15	13	14	13	13	11	14	13	14	14	11	11	

W przypadku ocen polityki gospodarczej rządu obserwujemy podobne zależności jak w kwestiach analizowanych wyżej. Opinię, że stwarza ona szanse poprawy obecnej sytuacji gospodarczej, znacząco częściej wyrażają badani starsi niż młodsi, a także mieszkańcy mniejszych miejscowości i mający niższe wykształcenie (zob. tabelę aneksową 3). Pod względem krytycyzmu ponownie wyróżniają się mieszkańcy miast o populacji powyżej pół miliona (66% odpowiedzi negatywnych), badani z wykształceniem wyższym (55%) oraz osiągający dochody co najmniej 2500 złotych *per capita* miesięcznie (53%).

Spośród wszystkich wyróżnionych grup społeczno-zawodowych z opinią, że polityka rządu stwarza szansę poprawy sytuacji gospodarczej, najczęściej zgadzają się rolnicy (71%), pracownicy usług (61%), a także emeryci oraz robotnicy, zarówno wykwalifikowani, jak i niewykwalifikowani (po 59%). Z kolei odpowiedzi negatywnych częściej niż inni udzielali przedstawiciele kadry kierowniczej i specjaliści z wyższym wykształceniem (59%), średni personel, technicy (48%), badani pracujący na własny rachunek (48%; wśród nich opinie są najbardziej podzielone) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (47%).

Z polityki gospodarczej rządu zadowolonych jest 80% badanych identyfikujących się z prawicą, 40% utożsamiających się z politycznym centrum i 19% zwolenników lewicy. Pozytywne opinie częściej wyrażają także respondenci regularnie uczestniczący w praktykach religijnych.

Niemal wszyscy (94%) ankietowani zamierzający głosować na najbliższych wyborach na KW Prawo i Sprawiedliwość są zdania, że polityka rządu daje szansę na poprawę sytuacji gospodarczej. W przypadku elektoratów pozostałych partii oraz niezdecydowanych, na kogo głosować, przeważa sceptycyzm w tej kwestii. Najbardziej krytycznie nastawieni są zwolennicy KKW Koalicja Obywatelska – tylko 9% z nich odpowiada pozytywnie na to pytanie.

TABELA 6

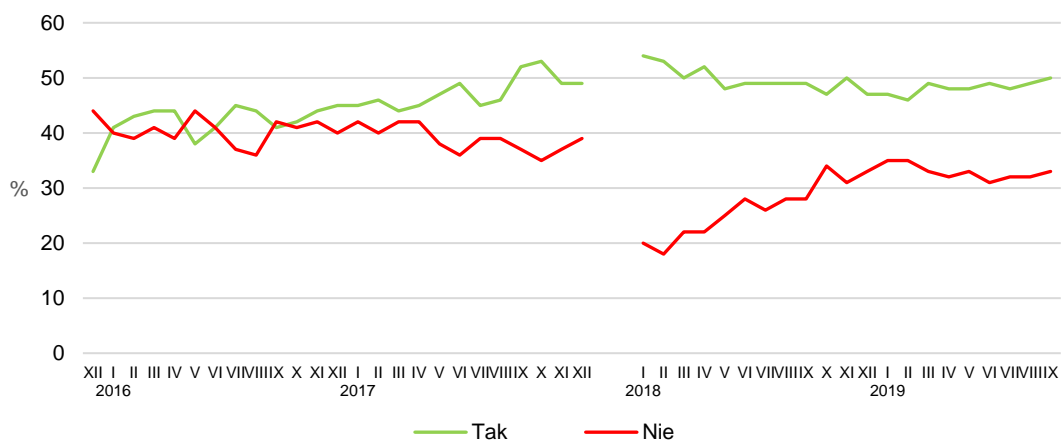
Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	94	2	3
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	9	86	5
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	18	80	2
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	38	51	11
Niezdecydowani, na kogo głosować	24	48	27
Niezamierzający głosować	34	38	28

ZADOWOLENIE Z PREMIERA

Dokładnie połowa ankietowanych (50%) zadeklarowała zadowolenie z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki. W roli premiera nie aprobuje go 33% badanych.

CBOS

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?

Od grudnia 2015 do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku dotyczą rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „trudno powiedzieć”

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań												
	2018				2019								
	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX
	w procentach												
Tak	49	47	50	47	47	46	49	48	48	49	48	49	50
Nie	28	34	31	33	35	35	33	32	33	31	32	32	33
Trudno powiedzieć	23	19	19	20	18	19	18	20	19	20	20	19	17

Zadowolenie z osoby szefa rządu częściej wyrażają starsi badani, a także mieszkańcy mniejszych miejscowości, respondenci z niższym poziomem wykształcenia oraz uzyskujący mniejsze dochody *per capita* (zob. tabelę aneksową 4). Wśród przedstawicieli grup społeczno-zawodowych zadowolenie z Mateusza Morawieckiego jako premiera najczęściej wyrażają rolnicy (68%) oraz renciści (61%) i emeryci (59%), a najrzadziej – kadra kierownicza i specjaliści z wyższym wykształceniem (31%) oraz pracownicy administracyjno-biurowi (34%).

Opinie w tej kwestii także zależą od orientacji światopoglądowej. Aprobata osoby premiera częściej wyrażają badani regularnie uczestniczący w praktykach religijnych niż niebiorący w nich udziału. Jest ona również zdecydowanie częstsza wśród zwolenników prawicy niż innych opcji politycznych. Zadowolenie z Mateusza Morawieckiego jako szefa rządu deklaruje 93% respondentów zamierzających oddać głos na KW Prawo i Sprawiedliwość. W elektoratach pozostałych komitetów oraz wśród niezdecydowanych i niezamierzających głosować przeważa niezadowolenie.

TABELA 8

Na kandydata którego komitetu wyborczego zamierza Pan(i) głosować w wyborach do Sejmu?	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
KW Prawo i Sprawiedliwość (Prawo i Sprawiedliwość, Solidarna Polska, Porozumienie)	93	2	5
KKW Koalicja Obywatelska PO .N IPL Zieloni (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	13	77	11
KW Sojusz Lewicy Demokratycznej (Lewica – Sojusz Lewicy Demokratycznej, Wiosna, Lewica Razem)	16	74	10
KW Polskie Stronnictwo Ludowe (PSL-Koalicja Polska – Polskie Stronnictwo Ludowe, Kukiz'15)	31	50	19
Niezdecydowani, na kogo głosować	24	37	39
Niezamierzający głosować	28	37	34

Na około miesiąc przed październikowymi wyborami nie zaobserwowaliśmy większych zmian w notowaniach rządu, chociaż można zauważyć pewną polaryzację opinii: minimalnie wzrosły odsetki zarówno zwolenników, jak i przeciwników rządu, a zmniejszyła się grupa osób deklarujących obojętność. Oceny działalności rządu i zadowolenie z osoby premiera pozostały na poziomie właściwie identycznym, co przed miesiącem. Zanotowaliśmy za to minimalny spadek odsetka pozytywnych ocen polityki gospodarczej rządu. Ponieważ jednak w ubiegłym miesiącu obserwowaliśmy znaczący wzrost tego samego wskaźnika, prawdopodobnie można mówić raczej o korekcie notowań niż istotnej zmianie opinii społecznej w tej kwestii.

Opracował

Antoni Głowacki